

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NARODNINA:
 Za Ameriko - - - \$4.00   Za Cleveland po pošti - - \$5.00
 Za Evropo - - - \$5.50   Posamezna številka - - 25

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriska Domovina"
 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIERC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
 Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 68. Mon. June 13th 1921

\$25.000 na leto.

Konvencija železniških strojvodov je zvišala plačo predsedniku organizacije na \$25.000 na leto. To pomeni, da se delavstvo zaveda kolikšnega pomena je dobra uprava pri delavski organizaciji, in da mora dobro upravo pošteno nagraditi. Warren B. Stone, predsednik organizacije železniških strojvodov je mož, ki je to organizacijo skozi vse viharje pametno in previdno vodil. Pod njegovim vodstvom je postavila ta delavska organizacija v Clevelandu eno najlepših poslopij, vredno več milijonov, ki nosi organizaciji lepe dobitke na leto. Organizacija je nadalje kupila več sveta v mestu, kjer postavi nov nebotičnik z 20 nadstropji. Poleg tega je ista organizacija pod vodstvom Warren B. Stone otvorila pred 7. meseci ko-operativno narodno banko, ki ima danes že nad sedem milijonov premoženja.

Tako delajo moderni ameriški delavci. Zmožnost in gospodarska struna je pri njih doma. In najboljši denar, ki ga more potrošiti delavska organizacija je, da nagradi more, ki v poštenem boju vodijo delavstvo do neodvisnosti in gospodarskega napredka.

"OPIČJI LJUDJE."

Nemški učenjak Volz se je pravkar vrnil iz otoka Sumatre in poroča svetu, da je baje tam našel neke vrste "ljudi", ki so prav podobni opicam. Volz pripoveduje: Ljudi, katere sem dobil na Sumatri, se imenujejo "Kubus", in jih je prav teško razlikovati od opic. Visijo na vejah ter skačejo od drevesa na drevo prav kakor opice. Napredovali niso niti toliko, da bi znali loviti rive ali pa si narediti lok in sulico.

Dokler ni Volz odkril teh "Kubusov" so učenjaki mislili, da živi najnižja vrsta ljudi na Filipinah, takozvani "Igoroti", ki uživajo pse. Toda v Igerotskih vseh že dobiti znamenje kulture in nekake skupne vlade. Igeroti zvajijo councilmane, ki se zbirajo k posvetovanjem. Ti councilman in sedijo na kamnih. Na nekoliko bolj vzvišenem kamnu sedi župan. Namesto zvonca ali kladiva, s katerim pozivlje k redu, ima igerotski župan pred seboj kup kamenja, katerga mečije v butice councilmanov, kadar ne delajo po županovi volji.

Tako poročajo "učenjaki". Kar pravzaprav ni nič posebnega. Saj imamo v vsakem ameriškem mestu tudi councilmane, ki včasih rabijo, da se jim začene kamen v glavo, ker skrbijo za vse drugo kot napredek in poštenje. Le vprašanje je, kako daleč more človeški rod napredovati? Ali je resničen kitajski pregovor, ki pravi, da človeška kultura napreduje 22.000 let, potem pa gre 22.000 let nazaj?

Civiliziran narod? Kdo je to? Tisti, katerega se boje sosedje, da jim zna vsak trenutku skočiti za vrat.

Veliki lastniki premogovnikov so povisili ceno premoga za 10 centov pri toni, dočim so razprodajalci premoga povisili premog za 75 centov pri toni. Kot vzrok navajajo, da začne vlada prihodnjem mesec pobirati 15 centov davka od tone premoga. In ker se lastniki premoga bojijo, da bi pozabili na ta davek, so že en mesec naprej povisili ceno.

KONFERENCA NASLED- STVENIH DRŽAV V RIMU.

Rimska konferenca vrši tisto, kar je skoraj neopazeno svoje delo. Vidi se, da je to reševanje vprašanja skupnih interesov nasledstvenih držav precej prisiljeno in neodkritosčno, kajti države so prisiljene na konferenco skoraj popolnoma nepripravljene, tako da so najvažnejša vprašanja kot na primer prometno vprašanje v Rimu, o d o g e n a na poznejši čas. Kot nadaljevanje rimske konference bo smatrati konferenco v Portorose in projektirano konferenco v Trstu, ki naj reši vprašanja, ki se v Rimu ne morejo rešiti.

Italijansko časopisje je v začetku pozdravljalo rimske konferenco z največimi simpatijami, a sedaj je naenkrat precej ohladnelo, ker je uvedelo, da kaj malo izgleda, da bi se na tej konferenci sploh moglo skleniti kaj pozitivnega ali resnega.

Medsebojni interesi nasledstvenih držav so v bistvu tako različni in večinoma takso nasprotjni, da so nele sporazumi, ampak tudi eventualni kompromisi, vsaj za sedaj neizvedljivi. Italiji, ki je duševni oče te konferenčne, je pred vsem v edinole do lastnih interesov, zato je tudi opažati pri ostalih nasledstvenih državah, a to v prvi vrsti pri Jugoslaviji, nerazpoloženje in nezaupanje. Že danes se more ugotoviti končen neuspeh rimske konference, katere nesoglasje se bo čutilo in nadaljevalo tudi v Portorose in na konferenci v Trstu, tako da je smatrati tudi te že v naprej kot ponesrečne akcije.

Prvotno si je Italija obeta, da od rimske in drugih konferenc mnogo več za okrepljenje svoje pozicije v Srednji Evropi in zlasti na Balkanu. Iz namigavanj rimskega listov je razvidno, da je hoteala Italija v Rimu sprožiti in urediti tudi jugoslovansko-bolgarsko vprašanje. Računalna je pri tem na pomoč Češkoslovaške. A ko je videva vsestransko nerazpoloženje, je svojo namero opustila.

Podobno je s črnogorsko zahtevo, ki je ostala tudi na prvotnem dnevnem redu konference, kaj si jo je zamislila rimska vlada. Značilno za to zadevo je poročilo, ki ga prinaša londonski "Daily Telegraph", ki ima dobre zveze z rimske krogi. List poroča iz Rima, da se v diplomatskih krogih govorji, da bi na rimske konference utegnili priti do končne rešitve črnogorskega vprašanja med jugoslovansko in italijansko vlado. Italija je vedno kazala velik interes za Črno goro, in sicer ne samo vsled tega, ker:

"Kaj takega še nisem vi-

del. Kako ste lepe! Nekaj posebnega, nekaj otočno svetege je na vas. Človek postane nehotno pobožen, ko vas vidi."

Okoličanke! Ljubite in spoštujte svojo narodno nošo! Oblecite jo ob vsaki prilik delajte na to, da se spet vdomači ta šega v naših vaseh. Naj ne bo procesije, naj ne bo narodne veselice brez narodnih noš. Posebno ko nastopate kot pevke v pevskih zborih, verujte, da ste najlepše v svojih narodnih nošenjih.

Vsled neugodne politične situacije pa se bo rimska vlašča bržas tudi glede te namesto premislila in počakala, če se ji nudi morda kdaj ugodenja prilika.

Cudno poročilo o čudni razsodbi. Decembra meseca lanskega leta je prišla ponoc pijačna družba do vojaške straže pri finančnem ravnateljstvu in začela nadlegovati stražarja. Pri ti priliki so padli žaljivi izrazi na kralja Petra. V tem trenutku je prišla mimo družba dveh gospodov, ki sta slišala, kako so pijanci zmerjali vojake in gorovili žaljivo o kralju Petru. Eden gospodov je pozval vojake na stražo, da naj primejo pijance. Ti so se podali v tek in pobegnili. Dostopni gospod je s stražarji, ki so oddali za bežečimi enajst strelov, zasedovalo pijačo, toda dobili so le dva. V tej zadevi se je vršila obravnavanje še te dni, priče so izpovedane, kako se je pijačna družba izražala o kralju Petru, a dva obtoženca sta bila obsojeni na 48 ur, beri: osemnajstiderjetur, zapora.

NAŠA NARODNA NOŠA. V času, ko nam siloma tragoj iz rok vse kar je naše, v času ko hočejo izručiti iz naših src vse naše narodne svetinje, se s strahom oziramo v temno prihodnost in mislimo, kaj bo znani, ako nam res potepata vse, kar nam je dragoo in sveto.

Ena najlepših naših narodnih svetinj je krasna naša okoličanska noša. Naše babice pripovedujejo, kako so vezale bele peče, brez vzorcev in brez tujih načrtov. Kosine, bele tkanine, šivanka in nitka, to je bilo vse, kar je potrebovala naša pridna babica za svoj umotvor. Vezla je, kakor ji je pač prišlo na um, kakov je narekoval okus. Napravila je košarici s cvetjem, srček, zraven klas, vejico, poizka, dva tri, kakor se ji je pač zdelo. Na tkanini so se vrstile vse tiste mnogobrojne originalne figure, ki jih ne najdeš nikjer drugje, pri nobeni drugi narodni, veleni.

In ko je bila ruda dovršena in "opleče", s kakšnim ponosom se je postavila na "ohcene" pri procesiji, na "brjarju". To je, mi mlajša generacija smo jih videle le ob takih prilikah; toda naše babice so nosile svojo lepo nošo vedno, vse nedelje in praznike.

Danes jo vidimo le redko-kdaj. Le pri posebnih cerkevnih in narodnih svečanostih. K poslednjim spadajo danes samo še — pogrebi! Ali ni nad vse žalostna osoda naše narodne noše? Obstaja velika nevarnost, da bo šasoma popolnoma zginila. In s strahom se vprašujemo: kdo je temu kriv?

Tu se moramo v prvi vrsti obrniti na naše materje. Prinaša je namreč vpeljana navada, ali bolje — razvada, da vsaka ženica hrani svojo narodno nošo — za smrt!

Žene, matere, ali ste kdaj pomislite, kaj delate s tem, ali ste kdaj premisljale, kakšnega velikega pomena je naša narodna noša za naš narod in kaj jemljete svojim hčeram s tem, da jim jemljete najdražjo svetinjo, našo narodno nošo?

Kakor se človek, ki se poplavlja, oprime vsake slamicice, tako krčevito se moramo mi danes oprjeti vsega, kar nas spominja na naše nekdajše in običaje. Vse kar smo nekdanji ljubili, moramo ljubiti danes s podvojeno silo. Ustvarjati moramo novo, ne pa uničevati še to malo, kar imamo.

Spominjam se, kako je lanskoto leti pri neki svečanosti neki visok gospod, ki se nikdar ni videl naše narodne noše, začuden pristopil k skupini naših okoličank in re-povedal arefaccijski, Rabičevi-

ga je pa sunila z nogo v koleno in ga zmerjala: "Sram Vas bodi, Vi ste prostak, Vi niste noben orožnik!" Sedela bo zato en mesec v strogem zaporu.

Izgred na Dolgem brdu. Dne 27. novembra 1920 so fantje trkali na okno Rozaličje Kastelic, ki jih je nagnala s smrkovci. Eden je vrgel na to korec gnojnico na okno. Drugi dan je ozmerjala Kastelicova mati Lojzeta Baša in Vencija Izlakarja, kar ju je tako razjezo, da sta v družbi še dve fantov zvečer razbijala po vratih in so fantje s silo vdrli v hišo in ramili 72 letnega gospodarja Janeza Kastelica. Baša in Izlakarja je dejelno sodišče v Ljubljani obsojilo na 4 meseca težke letce.

Vsaka ni tako srečna, da bi imela svojo narodno nošo. Toda malokatera je, ki bi bilo nemogoče v par letih si prihraniti toliko, da si jo nabavi. Koliko vas je, ki znate lepo vesti. V prostih urah si lahko napravite rute in opleče. Pomagajte pri tem delu druga drugi; z resno voljo in ljubeznijo se da vse doseči. Naša inteligentna pa naj bi še dekletom na roko pri tem delu; naj bi jim preskrbele vzorce in pokazale, kako se veže itd. Prepričane naj bodo, da bi si s tem stekle ne-precenljivih zasluga.

Vsak drug narod, naj bo še tako mogočen in neograben, zbirja svoje narodno bogastvo ga skuša dvigniti. Mi pa, ki so skorodni nimamo drugega nego to, mečemo še to lahkomselno — v grob! Če se ne spamerjemo — in je že skrajni čas —, ne bo kmalu niti sledu več tega najlepšega kar je naš narod imenoval svoje v tej nesrečni od vseh teptani zemlji.

—o—

Položaj na Reki. Reka, 28. aprila. Na Reki je mirno. V pondeljek popoldne so zopet odprli most. Po ulicah koračajo italijanski alpinci in cele kompanije karabinjerjev. Vse trgovine in javni lokah so zaprti, tudi cestna železnična ne vozi. Po ulicah je nabito vse polno lepkov v kričenih barvah. Načelnik Delašic je izdal razglas, v katerem izjavlja, da so se bivši zastopniki zahvalili za svoja mesta in da se vsled tega tudi sam zahvaljuje za načelstvo, da pa bo vodil posle toliko Grossicha in mu napravili za sestavila nova vlada. Vsi zastopniki se odrekajo odgovornosti. Govori se, da bo Venturi prevzel upravo mesta in da bo postal diktator. O priliki zadnjih demonstracij so antianeksionistični elementi vdrli v stanovanje Grossicha in mu napravili za dva milijona kron škode. Sedaj pričakujejo v mestu prihoda brigade Sessia, kakor je obljubil poslanik Domigoni. Vse ceste, ki vodijo proti Zagrebu, so začinkadirane in zastražene, da ne bi Jugoslovani vdrli v mesto. Uradništvo, katero je vlada pozvala, naj na Reki nastopi svoja mesta, se pozivu ni odzvalo in je izjavilo, da bo stavko vse doletje, dokler se ne sestavi zakonita vlada na podlagi volitev. O priliki volivnih pretegov je množica vdrila tudi v stanovanje policijskega ravnatelja, ga preteplila in ga pognala preko meje v Zamet. Reška jugoslovanska stranka se pripravlja, da bi svoje delovanje na Reki čim bolj razširila in ojačila.

In ko je bila ruda dovršena in "opleče", s kakšnim ponosom se je postavila na "ohcene" pri procesiji, na "brjarju". To je, mi mlajša generacija smo jih videle le ob takih prilikah; toda naše babice so nosile svojo lepo nošo vedno, vse nedelje in praznike.

ZNANO VAM JE, da je vodilna vrednost vseh naših poslovanj v uspehu našega prometa, mi smo ustanovljeni na pošteni podlagi in zato vam jamčimo naši kupce-valci.

ZNANO VAM JE, da napredok trgovinc je le v poštosti ter točni postrežbi, in to je naše geslo.

ZNANO VAM JE, da je splošna govorica o naši poštosti ter zadovoljnosti naših odjemalcev. Enkrat z nami, vedno z nami.

ZNANO VAM JE, da je vsak, ki je z nami kupceval vedno imel veliko korist.

ZNANO VAM JE, da kar gre skozi naše roke, je in mora biti to kar se vam govoriti.

ZNANO VAM JE, da je naš uspeh v preteklosti bil odvisen samo od tega, ker smo imeli v prodaji le najboljšo posestvo po zmernih cenah in radi poštenega delovanja.

VI DOLGUJETE SAMI SE-BI, da pride k nam in si pustite razkazati kadar nameravate kupiti hišo ali farmo ter da vidite s kom imate poslovanje.

Aretacijske se je uprla dne 6. aprila letos Ivana Babič, ki se je pečala od demarkacijskih črti z laškimi vojaki. Ker se je peljala brez voznega listka iz Kranjske gore na Jesenic, je orožnik Ivan Trbižen na povedal arefaccijski, Rabičevi-

ga je pa sunila z nogo v koleno in ga zmerjala: "Sram Vas bodi, Vi ste prostak, Vi niste noben orožnik!" Sedela bo zato en mesec v strogem zaporu.

Ali greste v stari kraj? Dne 27. novembra 1920 so fantje trkali na okno Rozaličje Kastelic, ki jih je nagnala s smrkovci. Eden je vrgel na to korec gnojnico na okno. Drugi dan je ozmerjala Kastelicova mati Lojzeta Baša in Vencija Izlakarja, kar ju je tako razjezo, da sta v družbi še dve fantov zvečer razbijala po vratih in so fantje s silo vdrli v hišo in ramili 72 letnega gospodarja Janeza Kastelica. Baša in Izlakarja je dejelno sodišče v Ljubljani obsojilo na 4 meseca težke letce.

POTNI LISTI

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zglaši in izkaže s kako starodružino listino. Pridite v New York in mi Vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekaj omejeno. Ako ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovjan, ki so namenjeni letos v stare kraj? Za vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljiv po potrebnega za odhod. Prveč rojakov je bio že okrenjen v ogicanjih, nih, kar so potovali skozi truje in članski tvrdke. Seveda so se britki kesi, toda po toči zvonti ne pomaga.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA

Priselje

SLOV. DOBRODELNA ZVEZA

The Slovenian Mutual Benefit Ass'n. Cleveland, Ohio

GOTOVINA ZVEZE ZA MESEC APRIL 1921.	
1) Smrtninski asesment	\$ 79.266.10
2) Bolniški asesment	\$ 50.958.05
3) Upravni asesment	\$ 1.968.05
4) Bolniška (Reserva)	\$ 2.044.85
5) Onemogli asesment	\$ 1.854.05
Skupaj	\$136.091.65

Sprejema nove člane in članice od 16 do 55 let starosti. Za vsakega novega člana, če ga član vpisuje in da pristopi dobi \$1.00 nagrade. Kdor še ni član na pristopi v to naše domače podjetje, ki je v najboljšem finančnem stanju.

ASEMENDE X-90 1921 (APRIL) SPREMENI PRI KRAJEVNIH DRUSTR.

A) Prvi mesec suspendirani:

Frank Drmato, Anton Lipold, Frank Urh — št. 1. Ivana Zajc, Angela Skerl, Fanny Kne, Antonija Pisk, Mary Skerl, Lucia Junk, Frances Šinkovec, — št. 2. Joseph Skupek, Louis Modic, — št. 3. Frances Cuknik, Frances Okieki, Ana Butala, Roza Hiti, Al. Godec, Mary Leonardi, Johana Kolenc, Ana Turk, Mary Lautižar, Frances Sternard, Mary Prijateli, Mary Novak, Rozi Zele, Frances Kozeglav, Mary Jenič, Ant. Hostnik, Ant. Vadič, Ter. Prijateli, Jozeta Ogrin, Ivana Koprivec, Jera Skubik, Johana V. Mervar, — št. 6. Marg. Jamnik, Jakob Gleščič, Frances Lavrin, John Jamnik, Josip Turk — št. 8. Math. Povše, — št. 9. Martin Podgorac, Frank Fidel, Louis Samas, Mike Kral, Frank Rupret, Anton Vidmar, — št. 10. Joe Zupančič, — št. 11. Anton Kleininst, Frank Kleininst, Joseph Lunder, John Modic, Anton Starč, Ignac Znidarsič, — št. 12. Mary Vitigoj, — št. 20. Ana Kedmevec, Andrew Kedmevec, — št. 21. B) Pasivni člani:

Frank Brajer, — št. 3. Jenny Požun, Alice Miklič, — št. 4. John Skerl, Ivana Kastelic, — št. 8. John Gerbeck, John Mihelčič, — št. 9. Mihail Gnidovec — št. 10. Emilie Fabian, — št. 11. Frank Mrmar, — št. 14.

C) Izobčeni:

Št. 2202 Matija Stipanič, — št. 1. 379 Louis Zura, — št. 1. 1867 Fanny Rebolj, — št. 2, št. 1239 Helena Zlindra, — št. 4, št. 2135 Ivan Zlindra, — št. 5, št. 3130 Anton Tomač, — št. 8, 2878 Joe Petricic, — št. 9. 1738 Matija Kašek, in št. 583, John Volčanček, — št. 14, št. 2764 Matt Pinter, st. 2784 Andrew Baudet, št. 21. Novi člani (tee):

C. 3348-4 Ferdinand Sterniša, — št. SDZ. C. 3349-4 Anthony Horovich, — št. SDZ. C. 3350-3 Anthony J. Nosse, — št. SDZ. C. 3351-2 Rok Draganic, — št. SDZ. C. 3352-3 Karolina Pirc, — št. SDZ. C. 3353-3 Marijana Sveti, — št. SDZ. C. 3354-2 Fanny Brisel, — št. SDZ. C. 3355-2 Josipina Hrvatin, — št. SDZ. C. 3356-2 Ivana Korosec, — št. SDZ. C. 3357-2 Katie Novak, — št. SDZ. C. 3358-3 Helena Knific, — št. 2. C. 3359-3 Rozi Biziak, — št. 2. C. 3360-3 Milka Vadter, — št. 8. C. 3361-3 Joseph Condor, — št. 9. C. 3362-2 Frank Beck, — št. 9. C. 3363-2 Vince Balasjak, — št. 14. C. 3364-2 Joseph Rascan, — št. 18. C. 3365-2 Al. Ceh, — št. 21. SDZ.

E) Razmotrosti:

Slovenec, št. 1. Frank Dermota prosi za potni list za državo Pa.

Sv. Ana, št. 4. Katarina Petkovšek znašla bolniško podporo iz \$14.00 na \$5.00 na teden. Popravile so se pomote pri članicami Mary Brodin, Ana Koren in Frances Blatnik.

Kras, št. 8. Johana Šavš se je vrnila iz stare domovine, ki je imela potni list in vstopila nazaj v bolniški oddelki. \$10.00 na teden bolniške podpore.

Glas Clev. Delavey, št. 9. Andrej Campa se je vrnil iz stare domovine in John Medli iz države W. Va. ter sta zopet nazaj sprejeta v bolniško podporo Anton Lunder zvišal smrtnino iz \$500 na \$1000.

Danica, št. 11. Fanny Kastelic zvišala smrtnino iz \$500 na \$1000. Umrla Mary Bait, c. 2285.

Cleveland, Ohio, dne 25. maja, 1921.

FRANK HUDOVERNIK, tajnik

ZAPISNIK V. SEJE SDZ, DNE 22. MAJA, 1921

Br. predsednik otvoril sejo. Navzoči so vsi izven L. J. Pir. Zapisnik zadnje seje se sprejme z malimi popravki.

DOPISI DRUŠTEV:

Poravna se zadeva glede br. M. Jalovec glede dela v Battery. Odračuna se čas 18. mesecev, ko ni tam delal, glede zvišanega asesmenta. H. Osredkar prosi za zvišanje smrtnine iz \$500 na \$1000.

Dr. Sroš, Slovenske, št. 2 Potni list dobi Antonija Vene.

Dr. sv. Ane, št. 4. Alice Jaklič dobti potni list za Jugoslavijo.

Dr. Glas, Clev. Delavey, št. 9. John Žnidarič ne dela več v Battery, se mu odpis izvanzredni asesment. John Zakrajšek se je vrnil iz W. Va.

Dr. Danica, št. 11. Poroča, da je umrla sestra Frances Sajovic. Sestre Frances Stolfa in Ivana Pavlin prosijo za prestopni list k dr. št. 2, in Mary Jerše k dr. št. 8. Marija Brisel prosi za zvišanje smrtnine iz \$500 na \$1000.

Dr. Clev. Slovensci, št. 14. Društvo spela na vrh, odbor Zveze, da bi se dal do br. John Šlembergerju kak odškodnine, ker namerava zapustiti Zjed. dr. in se podati v Jugoslavijo. Brat je neodzdrivljivo bolan. Sprejet predlog br. Ivančića, da se mu do \$100. Brata Knaus in Gordina pooblaščena, da preiščeta stvar v zadevi br. Šlembergerja.

Dr. Bleč, št. 20. Imajo novega blagajnika, John Šulen, 3614 E. 80th St.

RAZNA POROČILA:

Foreign Language Information Service poroča, da se je podpis za izplačanje smrtnin pri Alien Property Custodian v Washington, D. C. zavrel, radi "red tape" vlade v Belgradu.

Jugoslovansko Akademsko pod. dr. v Bernu prosi za denarno pomoč. Po novem se povdaria, da Slovenske Dobrodeleni Zveze ne daje nobene podpore razen svojim članom, ki so do tega opravčeni po postavah.

Walter A. Coy, Certified Public Accountant, prosi za denarno pomoč v knjige pri Zvezni, našel vse v najlepšem redu, poroča da znaša procentage 100.05. Predloži račun, ki znaša \$185.

Finančni odbor je dal tekom maja troje posojili v svoti \$4200 po 7 odst. in 6 odst. Ena posojilo, št. 30 je bilo celotno vrnjeno.

Gleda br. Jos. Černe na bolniške podpore se upošteva 125 stran pravil, točka 27.

Izplačane smrtnine. Cert. št. 841 Jos. Mervar, od dr. št. 18. Svota \$1000, dedič žena Marija \$500 in sin Jože Mervar \$500. Cert. št. 2285 Mary Bait, od dr. št. 11. Dedit mož John Bait.

Predloži se pismo in zdravniško spričevalo od Lakeside Hospital glede člana Fortunata Zupančiča. Br. Zupančič je imel bolno soprogo. Zdravnik se rekli, da žena ne bo zdrava, in da rabi krv, kot zvest mož si je dal odvzeti veliko krv, katero so prellili v njegovu ženo, ker je mož misil, da s tem resi ženo. In napravil jo še nekega prijatelja, ki je tudi isto storil, toda kljub temu je žena umrla. Raditev prosi br. Zupančič Zveza za 10 dni podporo, ker je imel hude bolezni. Se izplača \$10.

Posojila na posestva se dajejo po vsel county Cuyahoga.

Gotovina Zveze, znana koncem aprila \$136.091.68, članstvo 2414, mladina 505.

Dnevni red zaključen ob 11 dop.

JOHN GORNICK, predsednik

Miha Muha in Valentín Čebela se snideta po dolgom času. "Bral sem v časopisu, da si se oženil," reče Muha, "ali si srečen v svojem zakonu?" "Neizrečeno!" odvrne Čebela, "moja žena pravi, da me tako ljubi, da bi umrla za mene, živi pa za druge."

* * *

V ljubljanski tramvaj vstopi pri pošti gospodična z dečkom. "Dajte mi en cel in en polovični vozni listek", reče gospodična. "To ni noben otrok več", odvrne gospodična, "mar mislite, da hočem tramvaj za teh par vinarjev oškodovati? Dajte torej dva cela vozna listka! — Nisem mislila, da taksi se pri tramvaju ljudi po hlačah. Če smo ravno tako natančni, potem bi moralta jaz imeti polovični vojni listek." Prav imate, gospa, oglasi se iz bližnjega kota neka perica, "če bi šlo res tako natančno, bi meni ne bilo treba nobenega listka, ker sploh nimam hlač."

Soba se odda v najem za 1 ali 2 fanta. 6028 St. Clair ave. (70)

Hlač naprodaj za 2 družini, dvoje kopališč. Poceni. 6528 Schaffer ave. (69)

WHITE STAR LINE.

Direktne

V JUGOSLAVIJO

po finih parnih.

OLYMPIC ADRIATIC

46.430 ton 24.541 ton

Zapuste New York:

OLYMPIC ... 25. jun. 16. jul.

ADRIATIC ... 6. jul. 3. avgust

Krasni prostori za potnike 3. razreda. Strešniki vam pripravijo kosoš v lepih obedenicah. Posebne ugodnosti za družine.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na kompanijski urad,

9. BROADWAY, N. Y.

ali do lokalnega agenta.

R. M. S. P.

UDOBNO POTPOVADNE

NEW YORK - HAMBURG

ORDUNA ... 18. jun. 30. jul.

ORBITA ... 2. jul. 13. avg.

OROPESA ... 16. jul. 27. avg.

Izvrstna postrežba v 3. razredu.

The Royal Mail Steam Packet Co.

26 Broadway New York

Naznanilo preselitve.

Dr. Zupnik se je preselil z zdravniškim uradom od 6127 St.

Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogal 26, ceste nad novo slovensko banko, glejte vhod na 62. cesti Glejte na napis

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zdravniškega, obiščite dr. Zupnika, ki

se osebno zanima za vsakega bolnika.

Dr. Zupnik praktika že sedem let v tej okolici.

Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Avtemobili za krate, perek, pogrebni in druge prilike.

Nujni službeni vask čas.

Poklicite Crest 709 L.

Pozor, Plumbing!

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe letne suknjice, bele obleke za sv. obhajilo, volnene svilene in pisane gingham obleke, slaminke, rokavice, nogavice, vso drugo opravo za deklince, po posebno znižanih cenah.

ALI VESTE?

da dobite sedaj pri meni jako fine in lepe letne suknjice, bele obleke za sv. obhajilo, volnene svilene in pisane gingham obleke, slaminke, rokavice, nogavice, vso drugo opravo za deklince, po posebno znižanih cenah.

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave.

(Mo. fri x65)

NICK DAVIDOVICH

6620 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, Ohio

O. S. Princeton 1852-W

Rosedale 1828

NAZNAKOLO.

Podpisane firme naznajamo vsem svojim odjemalcem, da je g. John

Grdina (starčji) pooblaščen, da kolekt dolgov, ki sišči na imenu:

ANTON GRDINA: GRDINA'S

FURNITURE; in GRDINA in CO.

KOSE! KOSE! KOSE!

Imam v zalogi prave staro-krajanske, importirane "SENSEN-WERK-KRENHOF" K O S E z

rinkami in ključi, dolge 25-27-

Roža sveta.

Povest iz dobe tretje križarske vojske.

Angiški napisal: H. R. Haggard.

Prevel: I. M.

Federal je povesil glavo v brezno. Vitez, je nadeljeval, kakor globoko zatopljen v misli; nato pa se je obrnil, odšel trdih korakov do roba brezna in skočil. Za trenotek je solnce obisalo njegov vihrači plasč, za tem pa se je začul iz globin tega strahovitega kraja težak padec in vse je bilo tiho.

"Pojdita za svojim stotnikom v raj," je rekel Sinan obema vojakoma; eden je potegnil nož, da bi se zabolal, a svetovalec je skočil na den in zapnil:

"Zival, mar boš pred oblijem svojega gospoda prelival kri? Ali ne pozaš običajev? naprej!"

In siromaka sta odšla, prvi trdih korakov, drugi pa, ki ni bil tako pogumnega srca, se je vrnil v prepad, kakor da bi bil pijan.

"Končano je," so rekli svetovalci ter zaploskali z rokami. "Strašni gospod, zahvaljujemo te vzprisko tvoje pravčnosti."

Rozamunda je obnemogla in celo brata sta prebledele. Ta človek je bil v resnicu strašen — če je bil sploh človek in ne zlodej — in oni so bili v njegovi oblasti. Kedaj se tudi zanje oglasi povelje skočiti v tisti prepad? Wulf pa je v svojem srcu prisegel, ako bi on moral nastopiti to pot, da mora tudi Sinan z njim.

Truplo romarja so odnesli, da je vržejo orlovi ki so se vozili nad to hišo smrti; ko se je Sinan zopet usedel na divan, je začel govoriti po Masudi s tihim, mirnim glasom, kakor da bi se nič ne bilo zgodilo:

"Gospica," je rekel Rozamundi, "tvoja zgodba mi je znana. Saladin te hoče imeti, in nič čudnega n!" — oči so se mu zažarele z novim, stršnim svitom — "če želi videti tako lepotico na svojem dnu, dasi je Frank Lozel prisegel po onem mrtvem ogleduhu, da si dragocena v njegovih očeh zbk nekih sanj, ki jih je imel. Veš, ta krivoverški sultan, je moj sovražnik, ki ga satan ščiti, kajti celo mojim fedais se ni posrečilo umoriti, ga, in nemara bo radi tebe vojska. A ne bo se, kajti cena, za katero bi te mogel dobiti, je večja, nego bi jo sam Saladin hotel plačati. Ker je ta trdnjava nepremagljiva, lahko v miru bivaš tukaj. Nobena želja ti ne bo odrečena. Govori in kar želiš se ti zgodi."

"Predvsem želim," je rekla Rozamunda s tihim, a trdnim glasom, "varstva pred sir Lozelom in vsemi moškimi."

"Se zgodi. Gospod gora te pokrije s svojim lastnim plaščem."

"Potem želim," je nadaljevala, "da bivata moja dva brata pri meni, da se ne čutim same med tujimi ljudmi."

Sinan je nekaj časa premisljal in odgovoril:

"Tvoja brata naj bivata blizu tebe v gradu za tuje. Shajali se boste pri gostiji in na vrtovih. Vendar, gospica, ali ti je znano! Onadva sta prišla sem v veri v staro pravljico neki obljubi, ki jo je naredil oni, ki je odšel pred meno, da prosiš mene pomoci, da te osvobodim iz Saladinovih rok, ne vedoč, da sem jaz tvoj pogoskevavac, ne Saladin. Da sta te na tak način našla, je naključje, ki vzbuja celo meni modremu začudenje, kajti v tem vidim dobra znamenja. Sedaj pa utegneta, da dva vikta tvoja brata, ki sta te že zelela rešiti iz Saladinovih rok, zopet želi, da bi te rešila od Al Džebala. Zato vedite vse skupaj, da vodi od gospoda smrti samo ena pot rešitve. In sicer tam-le," in pokazal je na vrogavi kraj, kjer so njegovi trije služabniki skočili v

gorovi Rozamunda in se strese, "hujši nego vitez Lozel. In kadar upre svoje oči vame, me zabol v srce. Da bi mogli uteči iz tega kraja!"

"Jugulja v pasti iz vrbovja ima več upanja na svobodo!" reče Wulf mrko. "A bodimo vsaj hvaležni, da smo skupaj ujeti, — rad bi vedel, za koliko časa."

V tem je prišla Masuda v spremstvu strežnic, se priklonila Rozamundi ter rekla:

"Gospodarjeva volja je, obrnviš se h Godvinu in Wulfu, "peljita svojo sestro in od tod. Za drevi povabim njo in vaju na gostijo. Dotlej pa zdravstvujte! "Zenska," je pristavil Masudi, "pojdij ži. Svoje dolžnosti poznaš; ta gospica je v tvojem varstvu. Ne dopusti nobenemu moškemu, da bi se ji približal, predvsem Franku Lozlu ne. Dais, poslušajte: Ti trije stoje pod zaščito svetega znamenja v vseh stvareh, samo zapustiti ne smejo menjega ozida razen z dovoljenjem svetega znamenja — ne, razen v moji navzočnosti."

Svetovalci so vstali, se priklonili ter zopet sedli. Nato pa sta brata in Rozamundu odšli pod vodstvom Masude in v spremstvu stražnikov po terasi skozi zaveso do vzdene prostora, kjer so ljude čepeli na tleh, skozi veliko dvorano, kjer so jih straže na Masudino povelje pozdravile, in po hodnikih do prostora, kjer so spali. Tu se je Masuda ustavila ter rekla:

"Gospica, Roža sveta, ki po vsej pravici nosiš tako ime, odhajam, da ti pripravim sobano. Brezvoma želiš govoriti nekaj časa s temo svojima — bratom. Govorite in ne bojte se ničesar, kajti moja skrb bo, da ostaneš sama, čeprav le za malo časa. A

A zidovi imajo ušesa; radi tegavam svetujem, da se poslužete angleškega jezika, ki ga tu v Al Džebalovi deželi ne razume nikdo izmed nas — tudi ne jaz."

Masuda se prikloni ter odide.

TRINAJSTO POGLAVJE.

Poslanstvo.

Brata in Rozamunda so nemo gledali drug drugega; imeli so si toliko povedati, da skoro niso vedeli, kje bi začeli.

"Zahvalimo Boga," začne Rozamunda, "ki nas je po teh žalostnih mesecih potovanja in nesrečet zopet združil!" In v tujski dvorani gospoda smrti so vsi trije poklenkili in se mu iskreno zahvalili.

Nato so se pomaknili bolj na sredo dvorane, kjer so menili, da jih nikdo ne bo mogel slušati, ter se začeli tihom v angleščini pomenkovati.

"Ti nam prva povej svojo zgodbo, Rozamunda," reče Godwin.

In pripravovala je kolikor je mogla kratko, onadvaja pa sta jo pazljivo poslušala, ne da bi izpregovorila besedo.

Zatem se je oglasil Godwin in pripravoval svojo zgodbo. Rozamunda je poslušala in skoraj šepčataje vprašala:

"Zakaj neki je vama ona krasna, črnooka ženska tako naklonjena?"

"Ne vem," odgovori Godwin; "nemara zato, ker sem jo rešil iz levovega žrela."

Rozamunda ga pogleda, se mu malo nasmehlja in pravi:

"Bog blagoslovil tistega lava in njegov rod! Prosimo Boga, da ne pozabi kmalu tega čina, kajti dozvede se mi, da je življenje nas vseh odvisno od njene naklonjenosti. Kako čudno je ta zgodba in kako obopen naš položaj! Kako čudno tudi, da si prisel semkaj proti njenemu svetu, ki je bil, sodeč po vsem, mislim, pošten."

"Pri svetem znamenju!" zavpije častnik, misleč, da ga brata ne razumeta; "to niso ljudje; vragi so, njihovi konji pa gorske koze. Misliš sem jih malo ustrašiti, pa sta mi drzno vrnila, ko sta švignila mimo mene kakor dva sokola."

"Naša vodnica je bila," odgovori Godwin. "Tvoj oče je modrogovoril, ko je umiral, in je videl, cesar mi nismo mogli videti."

"Tako je," pristavi Wulf, "a moja želja je, da bi nas biljal na tak drug kraj, kajti strah me je tega gospoda Al Džebala, ki samo naminje, pa durejo ljudje kar v smrt."

"Hudoben človek je," od-

govori Rozamunda in se strese, "hujši nego vitez Lozel. In kadar upre svoje oči vame, me zabol v srce. Da bi mogli uteči iz tega kraja!"

"Jugulja v pasti iz vrbovja ima več upanja na svobodo!" reče Wulf mrko. "A bodimo vsaj hvaležni, da smo skupaj ujeti, — rad bi vedel, za koliko časa."

V tem je prišla Masuda v

spremstvu strežnic, se priklonila Rozamundi ter rekla:

"Gospodarjeva volja je, obrnviš se h Godvinu in Wulfu, "peljita svojo sestro

in od tod. Za drevi povabim njo

in vaju na gostijo. Dotlej pa

zdravstvujte! "Zenska," je

pristavil Masudi, "pojdij ži.

Svoje dolžnosti poznaš;

ta gospica je v tvojem varstvu.

Ne smeniš zanje, potisnila sta

stotnika in vojake daleč za

seboj. Še le ko sta razsedla

Plama in Dima v hlevih, so

prihiteli na penastih konjih

za njima. Brata pa se nista

zmenila zanje, potisnila sta

hlape na stran ter sama

opravila svoja konja.

(Nadaljevanje.)

Naprodaj je lot, 6 kornerjev na Green Rd. Se mora prodati takoj za \$1000. Pravnikova cena. Pridite takoj. Jos. Vrček, 1300 Union ave. Vzemite Kinsman kar in izstopite na 130. cesti.

(70)

Nad vodorušu sta brata naša Plama in Dima ter štiri divje vojake s častnikom. Ko sta bila v sedlu, jima je ta namagnil, da mu sledita, in odjezdili so skozi obokana vratna vratna iz dvorišča na vrtovo. Pred njimi se je vila široka, s peskom posuta cesta, na katero so zavili. Cesta se je vila ob prepadu, ki je obdajal trdnjavo in notranje mesto Masiaf.

Ko so jezdili, prepad vedno na desni, zadržavajoč konje, da ne prehite konja svojega vodnika, dasi je bil jako hiter, so užrli drugo četovo, ki se jim je bližala. Tudi tej je jezdil na čelu častnik morivcev, kjer so skozi obokana vratna vratna iz dvorišča na vrtovo. Pred njimi se je vila široka, s peskom posuta cesta, na katero so zavili. Cesta se je vila ob prepadu, ki je obdajal trdnjavo in notranje mesto Masiaf.

"Lozel je," je rekel Wulf, "na konju, ki mu ga je Sinan obljubil."

Pri pogledu nanj je silna jeza zgrabila Godvina. Z glasnim krikom je potegnil svoj meč. Lozel ga je videl in kakor blisk mu je švignil meč iz nožnice v odgovor. Zdirala sta mimo obeh častnikov, ki sta bila z njimi, izpodobila konje in kot bi trencil sta bila drug drugemu nasproti. Lozel je udaril prvi, a Godvin je s ščitom prestreljal udarec; preden pa je mogel udarec vrnil, so prihiteli vojaki obeh oddelkov in ju ločili.

"Škoda," je rekel Godwin. "Da bi bili naju pustili, brat, mislim, da bi ti bil prihranil tvoj dvoboj pri mesečini."

Konji so zopet zdirjali in Lozel jim je izginil izpred oči. Ob mestnem robu so došli do ozkega mostu brez ograje, ki se je vzpenjal preko prepara. Tukaj je častnik zasukal svojega konja, jim namagnil, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Škoda," je rekel Godwin. "Da bi bili naju pustili, brat, mislim, da bi ti bil prihranil tvoj dvoboj pri mesečini."

Konji so zopet zdirjali in Lozel jim je izginil izpred oči. Ob mestnem robu so došli do ozkega mostu brez ograje, ki se je vzpenjal preko prepara. Tukaj je častnik zasukal svojega konja, jim namagnil, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehititi gal!" je zavpije Godwin, izpuštil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej, Dym pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi in med brezdom in častnik se je vzlek svoji neustrašenosti z grozo oprijemal konjeve grive, pričakujč, da ga vsak hip vržeta v prepad. Na mestni strani pa sta brata smejeli ustavila konja; občudovali so ju služabniki, ki so tam namagnili, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehititi gal!" je zavpije Godwin, izpuštil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej, Dym pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi in med brezdom in častnik se je vzlek svoji neustrašenosti z grozo oprijemal konjeve grive, pričakujč, da ga vsak hip vržeta v prepad. Na mestni strani pa sta brata smejeli ustavila konja; občudovali so ju služabniki, ki so tam namagnili, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehititi gal!" je zavpije Godwin, izpuštil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej, Dym pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi in med brezdom in častnik se je vzlek svoji neustrašenosti z grozo oprijemal konjeve grive, pričakujč, da ga vsak hip vržeta v prepad. Na mestni strani pa sta brata smejeli ustavila konja; občudovali so ju služabniki, ki so tam namagnili, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehititi gal!" je zavpije Godwin, izpuštil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej, Dym pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi in med brezdom in častnik se je vzlek svoji neustrašenosti z grozo oprijemal konjeve grive, pričakujč, da ga vsak hip vržeta v prepad. Na mestni strani pa sta brata smejeli ustavila konja; občudovali so ju služabniki, ki so tam namagnili, da mu sledi in se v polnem diru zagnal na most. Za njim sta zdirjala brata — Godvin prvi, za njim pa Wulf. Po strmem klancu na drugi strani so se počasi ustavili. Stotnik se je obrnil in zdirjal nazaj še hitreje nego je prišel.

"Prehititi gal!" je zavpije Godwin, izpuštil vajeti na Plamov vrat in ga pognal.

In skočil je naprej, Dym pa za njim. Kmalu sta dohitela stotnika in ga na ozkem potu prehitela. Niti za palec prostora ni bilo med njimi